

Da čuvamo naše mesto

Svi ga znaju kao upornog čoveka, vrednog radnika, dobrog komšiju... Takođe, veoma je zainteresovan za očuvanje opšteg dobra i uvek nastoji da pozitivno utiče na razvoj sredine koja ga okružuje.

Iz navedenog se da naslutiti da je ekskluzivni gost prepoznatljive rubrike tekućeg broja najstarijeg vojvođanskog seoskog glasila Mitar Obradović, dugogodišnji radnik „Petrohemije“, i „Utve“, sada vitalni penzioner.

Mitar Obradović, od majke Tankosave i oca Mladena, rođen je 24. septembra 1941. godine u selu Veluće, mesna kancelarija Krpimej, opština Podujevo, na Kosovu i Metohiji, kao najstariji od četvoro dece. U Starčevo se doselio 1957. godine, a od 1967. oženjen je Stanimirkom, s kojom ima dvoje dece: Slavicu (45) i Obrada (43). U zavičaju je završio četiri razreda osnovne škole, a ostatak u Starčevu. Diplomirao metalostrugara stekao je u Beogradu. S nepunih 20 godina zaposlio se u starčevačkoj „Zem - zadruzi“. Ubrzo nakon odslužene vojske prešao je u „Utvu“, gde je radio oko deset godina. Odatle je otišao u „Termo - elektro“, firmu koja izvodila radove na izgradnji „Petrohemije“. U pomenutu fabriku prešao je nakon četiri godine. Tu je i dočekao penziju.

Kako je odrastao mali Mitar?

- Prvo sećanje seže u ratno vreme, kada sam imao jedva četiri godine. Pamtim da je neki moj rođak, koji je navodno bio četnik, saznajući da partizanska vojska nadire, krenuo da beži, u čemu sam ga, tako mali, zdušno sprečavao. Moje selo je bilo veoma lepo, nalazilo se u izdašnom prirodnom okruženju na nekih 12 kilometara od Podujeva. Posedovali smo plodnu zemlju, na kojoj je pšenica, maltene, bolje rađala nego u Banatu. Roditelji su se, poput mnogih, bavili poljoprivredom, uz napomenu da je otac neko vreme radio u trepčinim rudnicima. Bio sam poslušan i pomagao im gotovo u svemu - čuvao ovce i goveda, žnjeo žito, kosio, išao sa ocem u drva, a kao najstariji povremeno sam se starao o bratu i dve sestre... Dok smo čuvali stoku, u retkim pauzama, igrali smo se klisa i gudžanja. To je malo poznata igra u ovim krajevima i naizgled podseća na hokej. Iako su u selu živeli i Srbi i Šiptari nije bilo nikakvih incidenata. U zavičaju sam završio četiri razreda, škola je bila na tri kilometara od kuće, a učiteljicu Desanku Stepić pamtim po neverovatnoj strogoći. Decu je tukla kao stoku, ali ja joj za to nisam davao povoda. Najviše sam voleo predmet pod nazivom ručni radovi, u okviru kog smo mi, dečaci pravili sablje i razne druge stvari, dok su devojčice štrikale. Za razliku od matematike, čitanje mi nešto nije išlo od ruke. Kada sam malo poodrastao, išao sam na takozvane litije, iliti seoske slave. Mladež se skupljala i na saborima oko crkve, svirala se harmonika, igralo kolo... Moglo je i svašta da se kupi, pre svega predmeti korisni za domaćinstvo, kao i liciderska srca i drugi slatkiši.

Selidba u Starčevo...

- Po oslobođenju je moj ujak, partizanski komesar, bio veoma surov prema Šiptarima koji su, ruku na srce, tokom rata pravili zlodela. Oni su, stoga, pokušavali da mu se osvete, ali je ujak,

kao izuzetno oprezan čovek, to vešto eskivirao. Ipak, kada je shvatio da mu gori pod nogama, preselio se u ove krajeve, tačnije u Pločicu. To je bio signal i mom ocu da se dođe u Banat, a za razliku od mnogih koji su se naselili u Vojvodini zbog siromaštva, on je to učinio prevashodno zato što je želeo da radi u industriji. Kupili smo starinsku švapsku kuću "na dve vode" u Ritskoj, od dede slikara Paje Rajkovića. Oko adaptacije na novu sredinu nije bilo nekih većih problema. S komšijama smo se izuzetno slagali, a najviše sam se družio s Veljićima, Gorunovićima, Obrenom Milenkovićem... Išli smo na igranke, koje su se odigravale u diskoteci Doma kulture, na kojima je tmosferu pravio orkestar, a izbor muzike se kretao od valcera do kola. Devojke su dolazile s majkama ili tetkama, čija je "funkcija" bila da nadledaju situaciju i navode potencijalne udavače ih na dobre prilike. Mi, muški smo obično birali partnerku za ples, ali su dame na kraju večeri imale prednost. Tada su zapravo otkrivane karte i videlo se ko je kome simpatija. Suprugu sam upoznao sasvim slučajno. Rodom iz Đavolje Varoši, tada je bila u poseti kod rođaka Vidića, koji su je izveli u centar. Uspeo sam da je upoznam i uz odobrenje njene ujne, da je odvedem u bioskop. Sreli smo se još nekoliko puta, nakon čega sam pitao roditelje za mišljenje o mogućem venčanju. Otac je pristao da je vidi, našli smo se u kafani "Opatija" (prim. aut. današnji "Meks"), razmenili po koju reč i dobili saglasnost. Usledila je veridba, a potom i velika svadba. U novu kuću u Radničkoj ulici uselili smo se 1974. godine, gde do danas skladno živimo.

Posao, vojska...

- Kao omladinac 1961. godine sam proveo neko vreme na radnoj akciji, negde u okolini Grdelice, gde sam položio kurs za traktoristu. Kada sam se vratio u Starčevo, pančevačka omladinska organizacija mi je ponudila posao. Uputili su me u starčevačku "Zem - zadrugu", koja je u to vreme bila stacionirana u prostorijama na spratu Doma kulture. Radili smo sve i svašta. Pored ostalog smo razorali i izravnali ceo rit, koji se u to vreme beleo od gusaka, a bilo je i mnogo ovaca, svinja i goveda. Tada su pokušali i da me angažuju u Savezu komunista. Naime, moj drugar Miodrag Kalićanin me je na jednoj partijskoj sednici predložio za prijem u članstvo. Na to sam, pomalo nepromišljeno, odgovorio kako nisam zainteresovan za politiku, već da samo želim da radim. Kalićanin je te reči preneo sekretaru Iliji Aleksiću, koji me je zbog toga žestoko napao, pa sam zahvaljujući svojoj naivnosti mogao i da nadrljam. Na svu sreću, direktor zadruge Ljubiša Dimitrijević je sprečio da to ode do komiteta. U zadrugi sam se zadržao godinu i po dana, sve dok nisam u otišao armiju. Pešadijsku obuku obavio sam u Leskovcu, a potom sam prekomandovan u makedonski grad Štip, gde sam ostatak vojnog roka proveo u radnoj jedinici za održavanje vojne opreme.

Fabrike...

- Kada sam skinuo sivomaslinastu uniformu, još nekih osam meseci radio sam u "Zem - zadrugi", da bih 1964. prešao u "Utvu" i kao metalo - strugar pravio hidro - kočiona creva. Tamo se ozbiljno radilo, a merilo vrednosti bio je učinak. Ponovo sam zamalo platio danak naivnosti: jednom prilikom je trebalo da glasamo za uvođenje prekovremenog rada, a ja igrom slučaja nisam za to digao ruku. Tada me je izvesni Koča prekorio i zapretio da će me to mnogo koštati. To me je navelo da napustim preduzeće. Otac je radio u "Termo - elektru", pa sam se preko nekih njegovih kolega lako prebacio u tu firmu. Tako sam učestvovao u izgradnji "Petrohemije" te godine radio na poslovima montaže konstrukcija. S obzirom na to da su nas Amerikanci kontrolisali, nije bilo zabušavanja. Čak sam stekao utisak i da su jako kvarni, jer kada bi videli da nešto radimo pogrešno, sačekali bi da završimo veći deo posla i tek onda bi nas vraćali na

Napisao Jordan Filipović
utorak, 05 februar 2013 17:48

početak. Pošto je nikla nova fabrika, nekima od nas iz "Termo - elektra", mlađima i vrednijima, ponuđeno je da se zaposlimo u pogonu "Etilen". Primljen sam na mesto rukovaoca panel postrojenja, a kolege su mi bili i neki Starčevci, poput Slobe Gorunovića i Dušana Korolije. Za razliku od "Utve", u "Petrohemiji" je vladala drugačija atmosfera - bilo je više neradnika, a vredni ljudi su tretirani gotovo kao budale. Nakon tri, četiri godine u Novom Sadu sam položio za mašinistu parnih turbina i na tom mestu dočekao penziju 2001. godine, s ukupno 40 godina radnog staža.

Starčevo, danas?

- Kada je u pitanju izgled sela nemam šta posebno da zemerim. Svi putevi su asfaltirani, imamo vodu i telefone, a nadam se da će najzad i kanalizacija. Jedino ne verujem u to da ćemo dobiti gas. Žalosno je i to što huligani razbijaju sijalice i spaljuju kante za smeće.

Tako govori ovaj uporni, vredni i solidarni Starčevac i sugrađanima ujedno poručuje:

- Treba da budemo dobri ljudi i čuvamo to što imamo.